

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

**obowiązujący w Szkole Podstawowej nr 3
w Rogoźnie
od dnia 1 września 2012 r.**

System oceniania opracowano na podstawie:

- Realizowanych w szkole programów nauczania:
 - „Czarowanie słowem” – DKOW-5002-31/08
 - „Teraz polski” – 538/1/2012
- Podręczników do nauczania języka polskiego w klasach 4 – 6:
 - „Czarowanie słowem” – WSiP
 - „Teraz polski” – Nowa Era

I Podstawa prawna

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2004 roku, w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, z późniejszymi zmianami.
2. Wewnątrzszkolny System Oceniania obowiązujący w Szkole Podstawowej nr 3 w Rogoźnie zawarty w Statucie Szkoły.

II Informacje dla uczniów i rodziców

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia są dla niego obowiązkowe.
3. Wszystkie prace pisemne z wyjątkiem kartkówek zapowiadane są i uzgadniane z uczniami z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel ma obowiązek podać uczniowi zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności (nie dotyczy kartkówek).
4. Krótkie kartkówki mogą obejmować zakres materiału z trzech ostatnich lekcji i nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane.
5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej (sprawdzianie, teście, kartkówce) z powodu dłuższej nieobecności np. choroby ma obowiązek je napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie później niż w ciągu dwóch tygodni).
6. Uczniowi, który notorycznie unika zapowiedzianych prac pisemnych lub nie usprawiedliwi (zaraz po przyjściu do szkoły) jednodniowej nieobecności w dniu klasówki (sprawdzianu, testu, kartkówki) nauczyciel ma prawo zlecić pisanie pracy zaraz w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły lub w dowolnie innym terminie ustalonym przez siebie.
7. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje do 30 sierpnia br.
8. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień (nie dotyczy prac klasowych zapowiedzianych w czasie obecności ucznia w szkole).

9. Uczeń w ciągu półrocza ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Fakt ten należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów oraz okresu 1 miesiąca przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Niewykorzystane zgłoszenia nie przenoszą się na drugie półrocze.
10. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak pracy domowej lub zeszytu ćwiczeń, brak gotowości do odpowiedzi. Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.
11. Po wykorzystaniu określonego powyżej limitu uczeń otrzymuje za każde dwukrotne nieprzygotowanie do lekcji ocenę niedostateczną, która jest tak samo ważna jak pozostałe oceny (nie dotyczy to nieprzygotowania usprawiedliwionego z powodu sytuacji losowej ucznia).
12. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, w którym ma zapisywać notatki na każdej lekcji. Zeszyt ma być prowadzony estetycznie, przy każdym temacie lekcji powinien umieścić datę jej przeprowadzenia.
13. Uczeń, który jest nieobecny jeden dzień w szkole ma obowiązek nadrobić na następną lekcję realizowany w tym czasie materiał programowy oraz uzupełnić notatki w zeszycie przedmiotowym. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia w szkole termin nadrobienia zaległości i uzupełnienia notatek w zeszycie uzgadniany jest indywidualnie z nauczycielem.
14. Przed zakończeniem klasyfikacji śródrocznej, rocznej nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych z wyjątkiem trybu uzyskiwania rocznej oceny wyższej niż przewidywana.
15. Aktywność ucznia na lekcji nagradzana jest „plusami”. Przez aktywność na lekcji rozumie się: częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę – samodzielną lub w grupach. Za 3 „plusy” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
16. Przy ocenianiu ucznia z trudnościami w uczeniu się lub problemami zdrowotnymi nauczyciel ma obowiązek uwzględnić wskazówki pedagoga i psychologa szkolnego oraz zalecenia dotyczące wymagań edukacyjnych w stosunku do danego ucznia określone w opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

17. **Uczniowie zostają zapoznani szczegółowo z Przedmiotowym Systemem Oceniania z Języka Polskiego** na pierwszych lekcjach w nowym roku szkolnym. Na bieżąco, nauczyciel przypomina o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych na poszczególne stopnie szkolne przy uzasadnianiu wystawianych uczniom ocen oraz przy klasyfikacji śródrocznej i rocznej.
18. Uczeń ma prawo do uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana spełniając określone warunki.

III Tryb i warunki uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana

1. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej tylko o jeden stopień z wyłączeniem oceny celującej.
2. Warunkiem ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną jest:
 - systematyczne uczęszczanie na zajęcia,
 - usprawiedliwione nieobecności na zajęciach,
 - przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych,
 - korzystanie ze wszystkich oferowanych form poprawy ocen bieżących i pomocy ze strony nauczyciela.
3. Wniosek o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej dziecka, rodzic (opiekun prawny) składa do dyrektora szkoły zgodnie z ustaleniami zawartymi w Statucie Szkoły.
4. Aby podwyższyć przewidywaną ocenę roczną, uczeń pisze sprawdzian wiadomości z zakresu objętego wymaganiami edukacyjnymi na dany stopień szkolny.
5. Po uzgodnieniu z nauczycielem terminu, uczeń pisze sprawdzian wiadomości najpóźniej 8 dni przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.
6. Warunkiem podwyższenia oceny rocznej jest osiągnięcie minimum 75% punktów przewidzianych sprawdzianem. Ustalona w wyniku sprawdzianu ocena jest ostateczna w tym trybie postępowania.

IV Zestawienie aktywności uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach języka polskiego

Oceniane umiejętności	Aktywności ucznia podlegające obserwacji i ocenie
Słuchanie	uważnie słucha
Mówienie	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat rozmaitych tekstów kultury (opowiadanie twórcze i odtwórcze) - pięknie recytuje - umiejętnie dyskutuje
Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje prace domowe - pisze prace klasowe - pisze kartkówki - starannie prowadzi zeszyt - systematycznie uzupełnia ćwiczenia
Czytanie	- czyta bez przygotowania, z przygotowaniem, dotyczy zarówno rozumienia, jak i techniki czytania
Nauka o języku	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagadnienia z nauki o języku - pisze kartkówki - pisze testy
Aktywność na lekcjach	- aktywnie uczestniczy w lekcji
Współpraca w grupie	- zgodnie pracuje w grupie
Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje ze słownikiem (samokształcenie) - gromadzi materiały
Terminowość wykonywania zadań	<ul style="list-style-type: none"> - planuje pracę i wykonanie zadań - organizuje i ocenia pracę własną i innych
Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń	<ul style="list-style-type: none"> - systematycznie prowadzi zeszyt - starannie i systematycznie prowadzi notatki
Inne prace	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje, bierze udział w inscenizacjach - wykonuje wytwory plastyczne

1. Ocenie podlegają wszystkie formy pracy ucznia:

a) pisemna kontrola postępów w nauce:

- cztery prace klasowe w ciągu roku szkolnego (dokładny termin pracy powinien być zapisany w dzienniku z tygodniowym wyprzedzeniem); czas sprawdzania prac klasowych (sprawdzianów) nie powinien przekraczać 2 tygodni,
- jeden sprawdzian językowy w II semestrze,
- cztery dyktanda,

Jeżeli termin pracy klasowej (sprawdzianu) ustalony przez nauczyciela nie został dotrzymany z przyczyn niezależnych od uczniów, powinien być ustalony ponownie.

- jeden test sprawdzający stopień opanowania wiedzy polonistycznej,
- kartkówka – forma pisemna, zawierająca 3 jednostki tematyczne, nie przekraczająca 15 minut; nauczyciel nie jest zobowiązany do uprzedzenia uczniów jeśli obejmuje 3 jednostki; nauczyciel ma prawo do stosowania kartkówki zamiast ustnej formy wypowiedzi i może jej nie zapowiadać,
- praca domowa,
- praca dodatkowa – referat, własna twórczość, itp.

b) ustna kontrola postępów:

- wypowiedź w klasie – aktywność, udział ucznia w realizacji zadań postawionych w czasie lekcji,
- odpowiedź na lekcji – dialog, opis, streszczenie, opowiadanie, recytacja, itp.

2. W pracy pisemnej ocenie podlega:

- a) zrozumienie tematu,
- b) znajomość opisywanych zagadnień,
- c) sposób prezentacji,
- d) konstrukcja pracy i jej forma graficzna,
- e) redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i klasie),
- f) posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi (dyktanda),
- g) znajomość treści lektur.

3. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych:
 - a) wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadaniem tematem,
 - b) rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia,
 - c) spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi,
 - d) płynność opowiadania (właściwe tempo mówienia),
 - e) wyraźne mówienie (uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany),
 - f) przestrzeganie poprawności językowej (składniowej, leksykalnej, frazeologicznej),
 - g) wyraziste mówienie (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.).

4. Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń. Ocenie podlegają umiejętności:
 - a) planowanie i organizacja pracy grupowej,
 - b) efektywne współdziałanie,
 - c) wywiązywanie się z powierzonych ról,
 - d) rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

V Zasady poprawiania ocen

1. Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawiania oceny częściowej z pisemnej formy kontroli na zasadach ustalonych przez nauczyciela. Ocena ta jest ostateczna.
2. Pracy klasowej nie pisze w danym dniu uczeń, który przyszedł do szkoły po minimum tygodniowej, usprawiedliwionej nieobecności. W przypadku notorycznego i celowego unikania przez ucznia sprawdzianu, nauczyciel ma prawo zlecić uczniowi pisanie pracy w terminie wybranym przez nauczyciela, bez porozumienia z uczniem.
3. Poprawa sprawdzianu nie odbywa się podczas lekcji, lecz w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
4. Odpowiedzi ustne, zadania domowe nie podlegają poprawie.

VI Terminy oddawania sprawdzianów

1. Ocenioną przez nauczyciela pracę pisemną uczeń otrzymuje do domu i ma obowiązek oddać ją na najbliższej lekcji. W przypadku nie wywiązania się z tego obowiązku nauczyciel ma prawo zatrzymywać prace w szkole, pozostawiając je do wglądu rodzicom.
2. Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia i ocenienia prac pisemnych w ciągu 14 dni od daty ich przeprowadzenia. Czas ten może się przedłużyć o przypadające w tym czasie święta i dodatkowe dni wolne od pracy.
3. Uczeń ma prawo znać zakres materiału do kontroli i wymagań, jakim będzie musiał sprostać.

VII Zadawanie i ocena prac domowych

Celem zadawania i kontroli prac domowych z języka polskiego jest zainteresowanie ucznia przedmiotem, pobudzenie jego aktywności twórczej, kreatywności, podtrzymanie chęci i gotowości do nauki, kształtowanie nawyku świadomego organizowania i planowania własnego uczenia się.

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Zadając pracę domową, nauczyciel określa termin i sposób wykonania zadania.
3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania pracy domowej.
4. Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zadań związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów oraz zredagowania dłuższych form wypowiedzi pisemnych lub recytacji.
5. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w określonym terminie.
6. „Parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej.
7. Nieodrobienie pracy domowej zostaje odnotowane przez nauczyciela za pomocą tzw. kropki (dwie kropki; każde następne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna).

8. Uczeń ma prawo poprawienia oceny niedostatecznej po wykonaniu pracy w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
9. W uzasadnionym przypadku – częste nieodrabianie prac domowych – nauczyciel może odmówić wyznaczenia drugiego terminu wykonania pracy domowej.

VIII Zasady ustalania ocen śródrocznych i rocznych

1. O postępach ucznia w nauce nauczyciel informuje na bieżąco jego rodziców (prawnych opiekunów), np. wpisem ocen do dzienniczka ucznia lub podczas zebrań z rodzicami i konsultacji.
 2. Ocena śródroczna uwzględnia osiągnięcia edukacyjne zdobyte przez ucznia w I półroczu. Wpływ na nią mają oceny z form aktywności wymienione w pkt. IV PSO.
 3. Ocena roczna uwzględnia osiągnięcia edukacyjne ucznia zdobyte w ciągu całego roku. Wpływ na nią ma również ocena śródroczna.
 4. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących uzyskanych przez ucznia.
 5. W przypadkach wątpliwych (brak przewagi danej oceny, duża rozpiętość między ocenami) pod uwagę bierze się oceny uzyskane za czytanie ze zrozumieniem, pisanie w klasie, oraz dyktanda.
 6. Uczniowie, którzy mają szansę uzyskać na koniec semestru, czy roku ocenę celującą, powinni potwierdzić swój wysoki poziom wiedzy i umiejętności, poprzez udział i osiągnięcie zadowalających wyników w konkursach różnego szczebla.
-
- Tydzień przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie śródrocznej (rocznej).
 - Miesiąc przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie rocznej.

- O przewidywanej dla ucznia ocenie niedostatecznej (śródrocznej, rocznej) nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego wychowawcę na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.
- Uczeń oceniany jest w skali sześciostopniowej. Przy ocenach bieżących i śródrocznych dopuszcza się „+” i „-”.
- Punkty uzyskane z prac klasowych, testów i sprawdzianów przeliczane są na stopnie wg niżej podanej skali:

0% – 29% niedostateczny

30% – 49% dopuszczający

50% – 69% dostateczny

70% – 90% dobry

91% – 95% bardzo dobry

96% – 100% celujący